

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA WE
WROCŁAWIU**

**STAN ŚRODOWISKA
NA OBSZARZE MIASTA WROCŁAWIA
W 2006 R.**

Wrocław, marzec 2007

I. JAKOŚĆ PODSTAWOWYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA	3
Powietrze	3
Wody powierzchniowe	12
Wody podziemne	15
Odpady	15
II. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA	17
Kontrole	17
Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym	21
Efekty ekologiczne	21

Załącznik 1. Wykaz zakładów skontrolowanych we Wrocławiu w 2006 r.

Załącznik 2. Wykaz zakładów posiadających pozwolenie zintegrowane

I. JAKOŚĆ PODSTAWOWYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA

Informacja nt. jakości środowiska została przygotowana na podstawie wyników badań prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu w ramach państwowego monitoringu środowiska.

Monitoring środowiska na terenie miasta Wrocławia w 2006 r. obejmował:

- pomiary jakości powietrza,
- badania stanu czystości wód powierzchniowych,
- badania stanu czystości wód podziemnych,
- gospodarkę odpadami przemysłowymi.

Wyniki badań jakości środowiska, prowadzonych w 2006 r. na terenie Wrocławia wykazały:

- dobrą i bardzo dobrą jakość powietrza w odniesieniu do poziomów kryterialnych obowiązujących dla ołowiu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzenu, a także kadmu i niklu,
- zróżnicowany rozkład stężeń dwutlenku azotu na terenie miasta, podwyższone stężenia w centralnej części miasta oraz stężenia ponadnormatywne w stacji komunikacyjnej we Wrocławiu przy al. Wiśniowej oraz w rejonie ul. Fabrycznej i pl. Bema (pomiary pasywne),
- ponadnormatywny poziom stężeń pyłu zawieszonego PM10 w stacjach pomiarowych przy ul. Wierzbowej i al. Wiśniowej,
- przekroczenia dopuszczalnych norm ozonu w stacji położonej przy ul. Bartniczej (Swojczyce),
- wysoki ponadnormatywny poziom zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem, szczególnie widoczny w okresie grzewczym,
- utrzymywanie się tendencji w kierunku poprawy czystości rzek,
- zadowalającą jakość wód na terenie Wrocławia,
- brak wpływu miasta Wrocław na jakość wód rzeki Odry,
- słabą jakość 90% wód podziemnych badanych na obszarach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami na terenie Wrocławia,
- brak pozytywnych zmian w sposobie zagospodarowania odpadów – nadal podstawowym sposobem zagospodarowania odpadów, zarówno komunalnych (99%), jak i przemysłowych (68,3%) jest ich składowanie.

Poniżej przedstawiono szczegółowe oceny w zakresie poszczególnych komponentów środowiska.

Powietrze

Jakość powietrza we Wrocławiu kształtowana jest przede

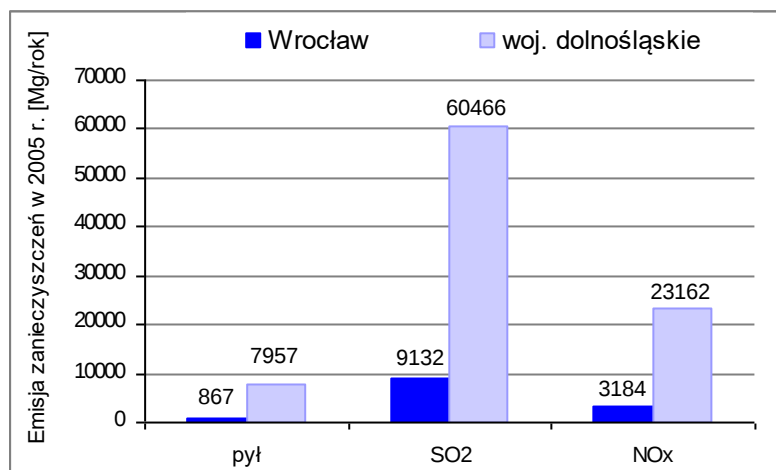
wszystkim przez zanieczyszczenia emitowane: ze źródeł przemysłowych i energetycznych, sektora bytowo-komunalnego oraz transportu samochodowego. Przemysł stanowi główne źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Według statystyki GUS na terenie miasta Wrocławia znajdują się 24 zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza, z czego 17 posiada urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych, a 3 – do redukcji zanieczyszczeń gazowych.

Całkowita emisja z zakładów objętych statystyką emisji zanieczyszczeń z terenu Wrocławia w 2005 r. wynosiła:

- pyłów – 867 Mg (redukcja o 11,3% w porównaniu do 2004 r.),
- dwutlenku siarki – 9132. Mg (wzrost o 2,7%),
- tlenków azotu – 3184 Mg (wzrost o 4,4%),
- tlenku węgla – 445 Mg (wzrost o 2,4%),
- dwutlenku węgla – 1643,8 tys. Mg (wzrost o 3,6%).

Największy udział w zanieczyszczeniu powietrza ma Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich „Kogeneracja” S.A..

Wykres 1. Porównanie emisji zanieczyszczeń w województwie dolnośląskim i we Wrocławiu w 2005 r.

W 2006 r. monitoring jakości powietrza we Wrocławiu realizowany był poprzez pomiary stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną.

Do określenia jakości powietrza w aglomeracji wrocławskiej wykorzystano pomiary prowadzone za pomocą:

- 6 stacji stałych, w tym:
 - 3 stacji automatycznych, zlokalizowanych przy: Wybrzeżu J. Conrada-Korzeniowskiego, al. Wiśniowej, ul. Bartniczej (WIOŚ),
 - 1 stacji manualnej usytuowanej przy ul. Wierzbowej (WIOŚ),
 - 2 pyłomierzy PM₁₀: przy ul. Orzechowej i Wybrzeżu J. Conrada-Korzeniowskiego (WSSE).
- 17 punktów pomiarowych, w których wykorzystano pasywny sposób poboru próbek powietrza (WIOŚ).

Tabela 1. Wykaz stałych stacji pomiarowych na terenie województwa dolnośląskiego w 2006 r. (kryterium ochrony zdrowia)

Lp.	Stacja		Substancje, podstawowy czas uśredniania ^{1/}										
	Nazwa stacji	Kod krajowy stacji	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	CO	C ₆ H ₆	O ₃	Pb	Cd	Ni	As	BaP
1.	Wrocław, al. Wiśniowa	DsWrocWisA	1	1	24	1	–	–	24	24	24	24	–
2.	Wrocław, ul. Bartnicza	DsWrocBartA	–	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–
3.	Wrocław, Wyb.J.Conrada-Korzeniowskiego (WIOŚ)	DsWrocKorzA	1	1	–	1	1	1	–	–	–	–	–
4.	Wrocław, Wyb.J.Conrada-Korzeniowskiego (WSSE)	DsWrocKorzPM	–	–	24	–	–	–	24	24	24	–	–
5.	Wrocław, ul. Wierzbowa	DsWrocWie	24	24	24	–	24	–	24	24	24	24	24
6.	Wrocław, ul. Orzechowa	DsWrocOrzech	–	–	24	–	–	–	24	24	24	–	–

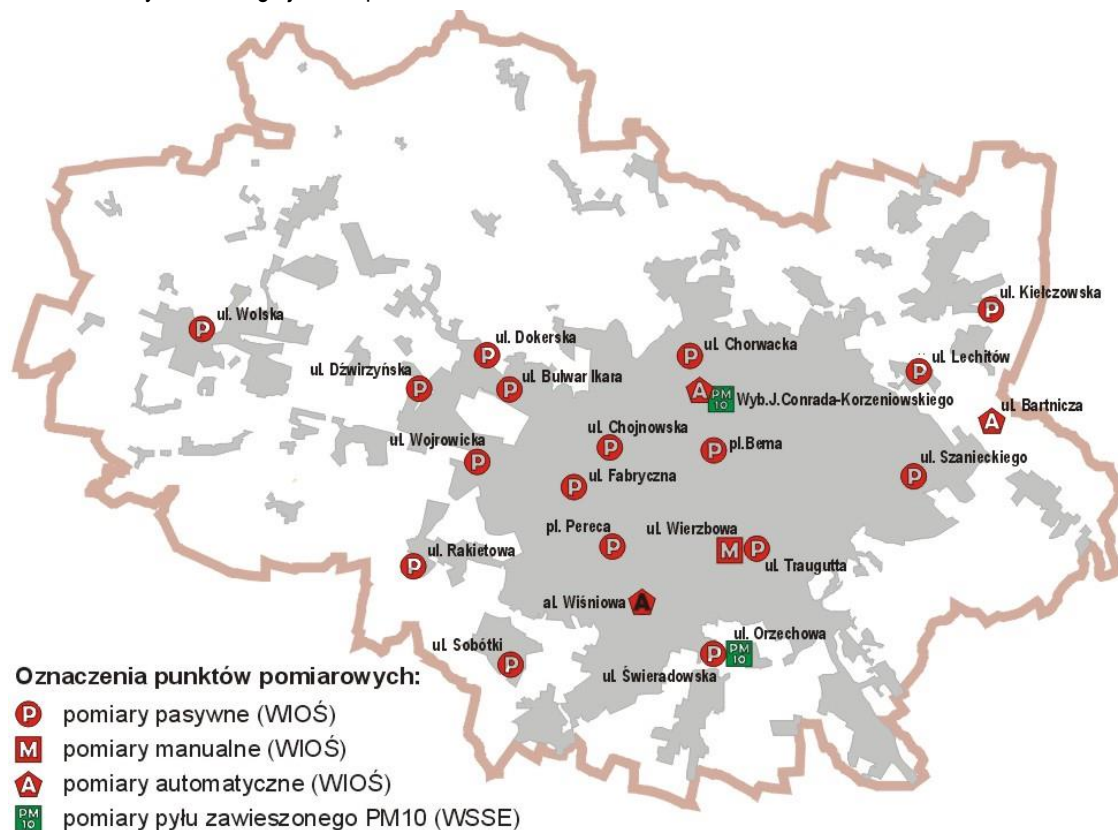
^{1/} Oznaczenia czasu uśredniania:

1 – dla pomiarów stężeń 1-godzinnych

24 – dla pomiarów stężeń 24-godzinnych

Ocenę jakości powietrza we Wrocławiu wykonano w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych ustalonych ze względu na zdrowie ludzi dla następujących substancji zanieczyszczających: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, ozon, benzen, ołów i pył zawieszony PM₁₀ (Dz.U. 2002 Nr 87, poz. 796). W ocenie zamieszczono również podsumowanie wyników badań substancji, dla których określono wartości docelowe w Dyrektywie 2004/107/WE z dn. 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu.

Rysunek 1. Punkty monitoringu jakości powietrza we Wrocławiu w 2006 r.

W 2006 roku badania prowadzone na terenie Wrocławia nie wykazały przekroczeń norm obowiązujących dla **dwutlenku siarki**, zarówno 24-godzinnej, jak i 1-godzinnej. W stacji pomiarowej zlokalizowanej przy Wybrzeżu J. Conrada-Korzeniowskiego w styczniu zanotowano 1 przypadek ponadnormatywnego stężenia średniodobowego, jednak wobec dopuszczalnych 3 dni z przekroczeniami nie należy traktować tej wartości jako przekroczenie.

Zarówno na podstawie pomiarów prowadzonych w stacjach stałych, jak i pomiarów pasywnych stwierdza się znaczne różnice sezonowe stężeń dwutlenku siarki. Okresem dominującej emisji SO₂ do powietrza jest sezon grzewczy, czyli okres od października do końca marca. W tym czasie w większości punktów pomiarowych obserwuje się najwyższe stężenia. Najmniejsze różnice sezonowe zanotowano na osiedlach w całości ogrzewanych z miejskich sieci ciepłowniczych.

Tabela 2. Wyniki pomiarów dwutlenku siarki na terenie Wrocławia w 2006 r. – stałe stacje pomiarowe

Lp.	Stanowisko pomiarowe	Stężenia 24-godzinowe SO ₂							Stężenia 1-godzinowe SO ₂				
		Średnia roczna	Średnia w sez. grzewczym	Średnia w sez. pozagrzewczym	Stężenie maksymalne	Percentyl 99,2	Liczba przypadków powyżej poziomu dopuszcz. ^{1/}	Kompletność serii pomiarów 24-godz.	Stężenie maksymalne	Percentyl 99,7	Liczba przypadków powyżej poziomu dopuszczalnego ^{2/}	Liczba przypadków powyżej poziomu alarmowego ^{3/}	Kompletność serii pomiarów 1-godz.
		µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	–	%	µg/m ³	µg/m ³	–	–	%
1.	Wrocław, al. Wiśniowa	12,9	18,4	7,4	109,5	60,0	0	94	160,0	84,2	0	0	87
2.	Wrocław, Wyb.J.Conrada-Korzeniowskiego (WIOŚ)	10,9	16,1	5,7	145,6	76,3	1	99	227,0	124,1	0	0	91
3.	Wrocław, ul. Wierzbowa	2,8	4,9	0,7	55,1	47,6	0	74	–	–	–	–	–

^{1/} dopuszczalny poziom 24-godz. SO₂ dla obszaru kraju: 125 µg/m³, dopuszczalna liczba przypadków powyżej poziomu dopuszczalnego: 3 razy

^{2/} dopuszczalny poziom 1-godz. SO₂ dla obszaru kraju: 350 µg/m³, dopuszczalna liczba przypadków powyżej poziomu dopuszczalnego: 24 razy

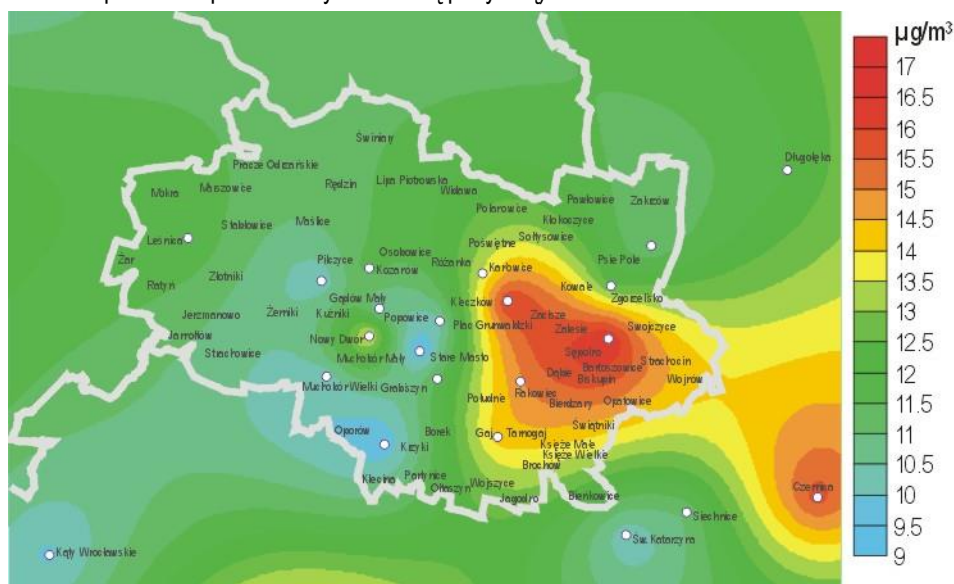
^{3/} poziom alarmowy 1-godz. SO₂: 500 µg/m³ – przekroczony, jeśli wartość występowała przez trzy kolejne godziny w punktach

reprezentujących jakość powietrza na obszarze o powierzchni co najmniej 100 km²

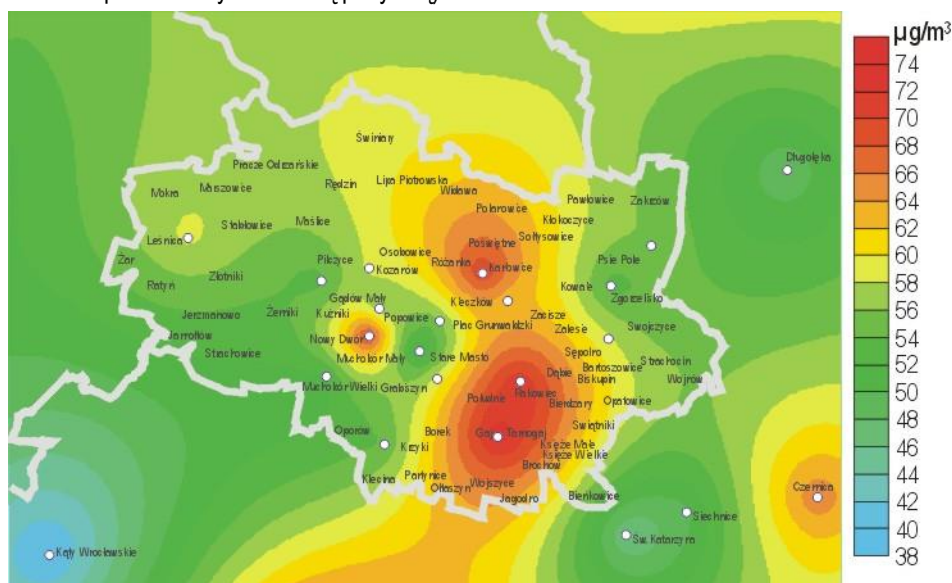
Tabela 3. Wyniki pomiarów dwutlenku siarki we Wrocławiu w 2006 r. – pomiary pasywne

Lp.	Stanowisko pomiarowe	Średnia roczna	Średnia w sez. grzewczym	Średnia w sez. pozagrzewczym	Kompletność serii pomiarowej
		µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	%
1.	Wrocław, pl. Bema	16,0	24,4	6,0	92
2.	Wrocław, ul. Chojnowska (Popowice)	10,4	16,7	4,1	100
3.	Wrocław, ul. Chorzowska (Różanka)	13,5	22,0	4,9	100
4.	Wrocław, ul. Dokerska (Kozanów)	11,7	18,4	5,1	100
5.	Wrocław, ul. Dźwirzyńska	10,1	17,4	2,8	100
6.	Wrocław, ul. Fabryczna	9,3	14,5	4,1	100
7.	Wrocław, ul. Horbaczewskiego / Bulwar Ikara (Gądów Mały)	10,6	17,1	4,0	100
8.	Wrocław, ul. Kielczowska / Inflancka (Kielczów)	11,1	18,9	3,3	100
9.	Wrocław, ul. Lechitów (Kowale)	12,4	19,5	5,2	100
10.	Wrocław, pl. Pereca	11,6	19,0	4,2	100
11.	Wrocław, ul. Rakietowa / Buczańska (Muchobór Wielki)	10,2	17,3	3,1	100
12.	Wrocław, ul. Wojska (Leśnica)	11,9	21,0	2,9	100
13.	Wrocław, ul. Sobótki / Kadłubka (Oporów)	9,5	16,4	2,6	100
14.	Wrocław, ul. Szanieckiego (Sępólno)	16,6	27,6	5,6	100
15.	Wrocław, ul. Świeradowska / Działkowa (Gaj)	14,2	24,1	4,4	100
16.	Wrocław, ul. Traugutta	14,9	25,3	4,5	100
17.	Wrocław, ul. Woźniowska (Nowy Dwór)	14,0	23,4	4,5	100

Rysunek 2. Rozkład stężeń średniorocznych dwutlenku siarki na terenie Wrocławia w 2006 roku (na podstawie pomiarów prowadzonych metodą pasywną)

W 2006 r. najwyższe stężenia dwutlenku siarki we Wrocławiu, notowano w miesiącu styczniu – najzimniejszym miesiącu ubiegłego roku. Znaczne spadki temperatury powietrza wpływały na intensyfikację procesów spalania paliw w celach grzewczych, co skutkowało wzrostem emisji zanieczyszczeń do powietrza. Poniżej przedstawiono rozkład stężeń SO_2 na terenie Wrocławia w styczniu 2006 r.

Rysunek 3. Rozkład stężeń dwutlenku siarki na terenie Wrocławia w styczniu 2006 roku (na podstawie pomiarów prowadzonych metodą pasywną)

Średnioroczne stężenia **dwutlenku azotu** w 2006 r., obserwowane w stałych punktach pomiarowych na terenie Wrocławia, kształtowały się w przedziale od 39% normy średniorocznej (ul. Bartnicza, Swojczyce) do 173% normy w stacji komunikacyjnej przy skrzyżowaniu ul. Powstańców Śląskich z al. Wiśniową. Poza ponadnormatywnym stężeniem średniorocznym w stacji komunikacyjnej przy al. Wiśniowej, przekroczenie normy rocznej zanotowano także na 2 stanowiskach pasywnych: przy ul. Fabrycznej i pl. Bema. We wszystkich tych punktach o przekroczeniach zdecydowała emisja ze środków transportu drogowego.

Tabela 4. Wyniki pomiarów dwutlenku azotu na terenie Wrocławia w 2006 r. – stałe stacje pomiarowe

Lp.	Stanowisko pomiarowe	Średnia roczna	% normy ¹⁾	Średnia w sez. grzewczym	Średnia w sez. pozagrzewczym	Stężenia 1-godzinowe NO ₂				Kompletność serii pomiarowej
		µg/m ³	%	µg/m ³	µg/m ³	Stężenie maksymalne	Percentyl 99,8	Liczba przypadków powyżej poziomu dopuszczalnego ²⁾	Liczba przypadków powyżej poziomu alarmowego ³⁾	
1.	Wrocław, al. Wiśniowa	69,1	173	70,3	67,9	209,0	172,0	1	0	92
2.	Wrocław, ul. Bartnicza	15,6	39	20,9	11,1	119,0	93,7	0	0	86
3.	Wrocław, Wyb.J.Conrada-Korzeniowskiego (WIOŚ)	31,6	79	36,7	26,3	166,0	127,6	0	0	93
4.	Wrocław, ul. Wierzbowa	23,1	58	25,9	20,2	–	–	–	–	74

– przekroczenia wartości kryterialnych

¹⁾ dopuszczalny poziom średnioroczny NO₂ dla obszaru kraju: 40 µg/m³

²⁾ dopuszczalny poziom 1-godz. NO₂ dla obszaru kraju: 200 µg/m³, dopuszczalna liczba przypadków powyżej poziomu dopuszczalnego: 18 razy;

³⁾ poziom alarmowy 1-godz. NO₂: 400 µg/m³ – przekroczony, jeśli wartość występowała przez trzy kolejne godziny w punktach reprezentujących jakość powietrza na obszarze o powierzchni co najmniej 100 km²

Tabela 5. Wyniki pomiarów dwutlenku azotu we Wrocławiu w 2006 r. – pomiary pasywne

Lp.	Stanowisko pomiarowe	Średnia roczna	% normy ¹⁾	Średnia w sez. grzewczym	Średnia w sez. pozagrzewczym	Kompletność serii pomiarowej
		µg/m ³	%	µg/m ³	µg/m ³	%
1.	Wrocław, pl. Bema	40,5	101	51,1	27,8	92
2.	Wrocław, ul. Chojnowska (Popowice)	28,8	72	38,9	18,6	100
3.	Wrocław, ul. Chorwacka (Różanka)	27,6	69	39,0	16,3	100
4.	Wrocław, ul. Dokerska (Kozanów)	22,5	56	31,6	13,4	100
5.	Wrocław, ul. Dźwirzyńska	24,1	60	32,6	15,6	100
6.	Wrocław, ul. Fabryczna	42,3	106	53,4	31,3	100

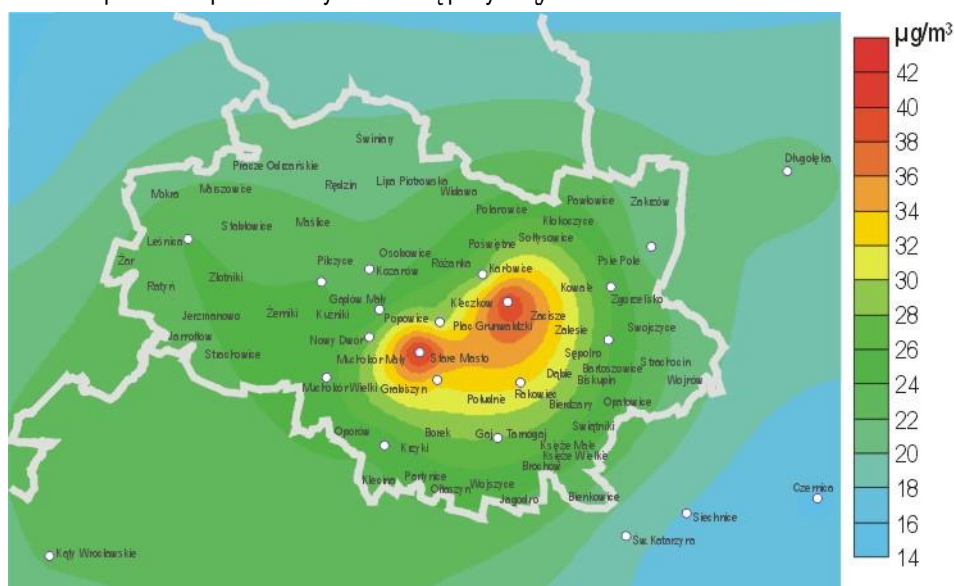
Lp.	Stanowisko pomiarowe	Średnia roczna	% normy ^{1/}	Średnia w sez. grzewczym	Średnia w sez. pozagrzewczym	Kompletność serii pomiarowej
		µg/m ³	%	µg/m ³	µg/m ³	%
7.	Wrocław, ul. Horbaczewskiego / Bulwar Ikara (Gądów Mały)	24,7	62	33,4	16,1	100
8.	Wrocław, ul. Kielczowska / Inflancka (Kielczów)	20,8	52	27,4	14,2	100
9.	Wrocław, ul. Lechitów (Kowale)	25,6	64	33,1	18,0	100
10.	Wrocław, pl. Pereca	32,6	82	42,4	22,8	100
11.	Wrocław, ul. Rakietowa / Buczańska (Muchobór Wielki)	25,1	63	34,4	15,8	100
12.	Wrocław, ul. Wolska (Leśnica)	24,1	60	33,8	14,5	100
13.	Wrocław, ul. Sobótki / Kadłubka (Oporów)	24,4	61	34,1	14,7	100
14.	Wrocław, ul. Szanieckiego (Sępólno)	26,0	65	35,1	16,8	100
15.	Wrocław, ul. Świeradowska / Działkowa (Gaj)	27,9	70	37,0	18,9	100
16.	Wrocław, ul. Traugutta	32,4	81	43,6	21,2	100
17.	Wrocław, ul. Wojrowicka (Nowy Dwór)	27,0	68	36,9	17,2	100

– przekroczenia wartości kryterialnych

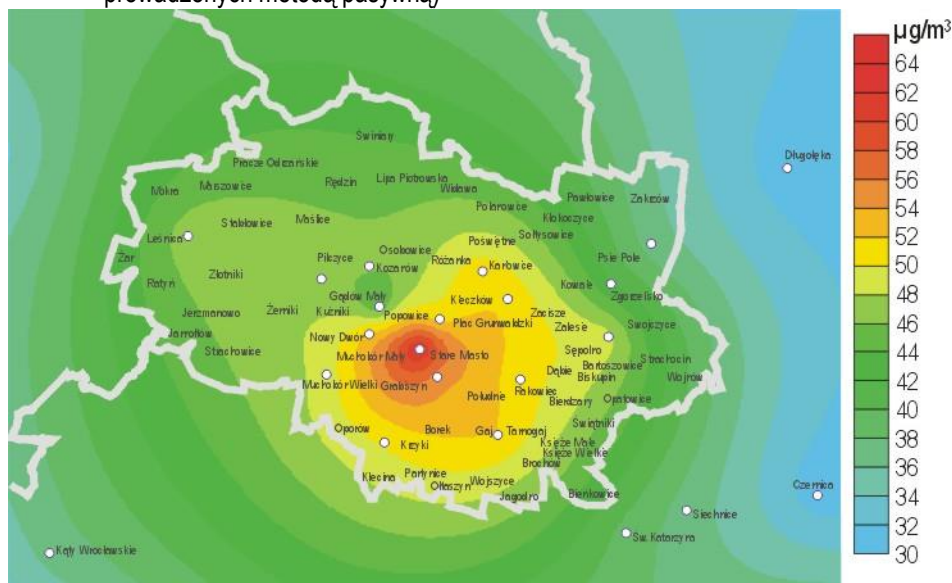
^{1/} dopuszczalny poziom średnioroczny NO₂ dla obszaru kraju: 40 µg/m³

Na podstawie pomiarów wskaźnikowych prowadzonych metodą pasywną stwierdzono najwyższy poziom zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem azotu w centralnej części miasta.

Rysunek 4. Rozkład stężeń średniorocznych dwutlenku azotu na terenie Wrocławia w 2006 roku (na podstawie pomiarów prowadzonych metodą pasywną)

W okresie zwiększonej emisji zanieczyszczeń ze źródeł grzewczych, podobnie jak w przypadku SO₂, również stężenia dwutlenku azotu notowano na podwyższonym poziomie. Poniżej przedstawiono rozkład stężeń NO₂ na terenie miasta w styczniu 2006 r. Średnie miesięczne stężenia sięgały wartości 64 µg/m³.

Rysunek 5. Rozkład stężeń dwutlenku azotu na terenie Wrocławia w styczniu 2006 roku (na podstawie pomiarów prowadzonych metodą pasywną)

W 2006 r. dopuszczalne stężenia średnioroczne oraz dopuszczalna częstość przekroczeń stężeń średniodobowych **pyłu zawieszonego PM10** zostały przekroczone na 2 stanowiskach na terenie Wrocławia: przy al. Wiśniowej (stacja komunikacyjna) oraz przy ul. Wierzbowej. Zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym PM10 rejestrowane jest na wysokim poziomie od kilku lat. Zauważalna jest tendencja wzrostowa stężeń PM10 na terenie Wrocławia.

Podstawowe przyczyny powstawania pyłu zawieszonego to procesy spalania paliw, a także transport samochodowy i procesy przemysłowe. Ich źródłem jest również tzw. emisja wtórna – m.in. wtórne pylenie pyłu z podłoża, które jest częstą przyczyną zawyżania poziomu stężeń pyłu PM10 w miastach.

Tabela 6. Wyniki pomiarów pyłu zawieszonego PM10 na terenie Wrocławia w 2006 r. – stała stacja pomiarowa

Lp.	Stanowisko pomiarowe	Średnia roczna	% normy ¹⁾	Średnia w sez. grzewczym	Średnia w sez. pozagrzewczym	Stężenia 24-godzinowe pyłu zawieszonego PM10			
						Stężenie maksymalne	Percentyl 90,1	Liczba przypadków powyżej poziomu dopuszczalnego ²⁾	Kompletność serii pomiarów 24-godz.
1.	Wrocław, al. Wiśniowa ³⁾	44,2	110	54,1	34,0	343,1	68,2	89	99
2.	Wrocław, Wyb.J.Conrada-Korzeniowskiego (WSSE) ³⁾	26,5	66	31,7	15,9	Seria pomiarowa o kompletności poniżej 75% danych			
3.	Wrocław, ul. Wierzbowa ³⁾	47,0	117	58,8	34,6	346,1	79,5	100	86
4.	Wrocław, ul. Orzechowa ³⁾	24,2	60	28,1	18,3	Seria pomiarowa o kompletności poniżej 75% danych			

– przekroczenia wartości kryterialnych

¹⁾ dopuszczalny poziom średnioroczny pyłu zawieszonego PM10: 40 µg/m³

²⁾ dopuszczalny poziom 24-godz. pyłu zawieszonego PM10: 50 µg/m³, dopuszczalna liczba przypadków powyżej poziomu dopuszczalnego: 35 razy

³⁾ pomiar metodą manualną wagową z separacją frakcji 10 µm

Pomiary prowadzone na terenie Wrocławia w 2006 r. nie wykazały przekroczeń obowiązującej normy 8-godzinnej dla **tlenku węgla**. Maksymalna wartość 8-godzinnej średniej kroczącej została zarejestrowana na poziomie 61% normy w stacji komunikacyjnej przy al. Wiśniowej. W stacji tła miejskiego przy Wybrzeżu J. Conrada-Korzeniowskiego maksymalną średnią 8-godzinną zanotowano na poziomie 36% normy.

Tabela 7. Wyniki pomiarów tlenku węgla na terenie Wrocławia w 2006 r.

Lp.	Stanowisko pomiarowe	Średnia roczna	Średnia w sez. grzewczym	Średnia w sez. pozagrzewczym	Stężenia 8-godzinowe CO		
					Stężenie maksymalne ¹⁾	% normy ²⁾	Kompletność serii pomiarowej
		µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	%	%
1.	Wrocław, al. Wiśniowa	896,3	1130,7	658,0	6066,4	61	97
2.	Wrocław, Wyb.J.Conrada-Korzeniowskiego (WIOŚ)	415,2	579,0	247,5	3583,8	36	95

¹⁾ maksymalna średnia 8-godzinna, spośród średnich kroczących, obliczanych co godzinę spośród średnich jednogodzinnych w ciągu doby

²⁾ dopuszczalny poziom 8-godz. CO: 10000 µg/m³

Pomiary stężeń **ozonu** prowadzone są na terenie Wrocławia w 2 automatycznych stacjach pomiarowych od roku 2005. Do oceny ilości przekroczeń normy 8-godzinowej przyjęto średnią liczbę dni z przekroczeniami z lat 2005-2006.

Na terenie miasta ciągłe pomiary poziomu stężeń ozonu wykazały przekroczenia dopuszczalnej częstości przekroczeń normy 8-godzinnej na wszystkich stanowiskach pomiarowych: przy ul. Bartniczej: średnio 36 dni z przekroczeniami w latach 2005-2006, w stacji pomiarowej przy Wybrzeżu J. Conrada-Korzeniowskiego w latach 2005-2006 zanotowano średnio 19 dni z przekroczeniami.

Przekroczenia notowano głównie w sezonie letnim. Powstawaniu ozonu sprzyja bowiem wysoka temperatura powietrza i intensywne promieniowanie słoneczne. Stąd także stężenia ozonu wykazują w ciągu doby charakterystyczną zmienność – niski poziom w godzinach nocnych i stopniowy wzrost stężeń w ciągu dnia w czasie najintensywniejszego promieniowania słonecznego.

Tabela 8. Wyniki pomiarów ozonu we Wrocławiu w 2006 r.

Lp.	Stanowisko pomiarowe	Średnia roczna	Średnia w sez. grzewczym	Średnia w sez. pozagrzewczym	Stężenia 8-godzinne kroczące O ₃				
					Stężenie maksymalne	Percentyl 92,9	Liczba dni w 2006 r. z przekr. poz. dopuszcz. ¹⁾	Średnia liczba dni z przekr. poz. dopuszcz. w latach 2005-2006 ¹⁾	Kompletność serii pomiarowej
		µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	–	–	%
1.	Wrocław, ul. Bartnicza	55,7	39,6	69,4	174,4	131,9	41	36	92
2.	Wrocław, Wyb.J.Conrada-Korzeniowskiego (WIOŚ)	48,1	29,8	64,4	169,0	123,7	31	19	96

– przekroczenia wartości kryterialnych

¹⁾ dopuszczalny poziom 8-godz. ozonu: 120 µg/m³, dopuszczalna liczba dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego uśredniona w ciągu ostatnich 3 lat: 25 dni (jeżeli brak jest wyników pomiarów z 3 lat, podstawę klasyfikacji mogą stanowić wyniki z dwóch lub jednego roku z okresu 2004-2006)

W 2006 r. na terenie Wrocławia nie stwierdzono przekroczeń obowiązującego stężenia średniorocznego **benzenu**. W stacjach stałych pomiarowych średnioroczne wartości benzenu zanotowano na poziomie 1,4-1,6 µg/m³ (27-31% normy). Na podstawie pomiarów wskaźnikowych prowadzonych metodą pasywną średnioroczne stężenie benzenu przy ul. Rakietowej zarejestrowano na poziomie 2,1 µg/m³, co stanowi 43% normy. Na wszystkich stanowiskach ponad 3-krotnie wyższe stężenia notowano w okresie grzewczym.

Tabela 9. Wyniki pomiarów benzenu na terenie Wrocławia w 2006 r. – stałe stacje pomiarowe

Lp.	Stanowisko pomiarowe	Średnia roczna	% normy ¹⁾	Średnia w sez. grzewczym	Średnia w sez. pozagrzewczym	Kompletność serii pomiarowej
		µg/m ³	%	µg/m ³	µg/m ³	%
1.	Wrocław, Wyb.J.Conrada-Korzeniowskiego (WIOŚ)	1,4	27	2,3	0,5	81
2.	Wrocław, ul. Wierzbowa	1,6	31	2,2	0,8	15

¹⁾ dopuszczalny poziom średnioroczny benzenu: 5 µg/m³

Tabela 10. Wyniki pomiarów wskaźnikowych benzenu na terenie Wrocławia w 2006 r. – pomiary pasywne

Lp.	Stanowisko pomiarowe	Średnia roczna	% normy ^{1/}	Średnia w sez. grzewczym	Średnia w sez. pozagrzewczym	Kompletność serii pomiarowej
		µg/m ³	%	µg/m ³	µg/m ³	%
1.	Wrocław, ul. Rakietowa	2,1	43%	3,4	0,9	100%

^{1/} dopuszczalny poziom średnioroczny benzenu dla obszaru kraju: 5 µg/m³

W 2006 r. stężenia średnioroczne **ołowiu** we wszystkich punktach pomiarowych na terenie Wrocławia występowały na bardzo niskim poziomie – poniżej 7% obowiązującej normy rocznej.

Tabela 11. Wyniki pomiarów ołowiu na terenie Wrocławia w 2006 r.

Lp.	Stanowisko pomiarowe	Średnia roczna	% normy ^{1/}	Średnia w sez. grzewczym	Średnia w sez. pozagrzewczym	Kompletność serii pomiarowej
		µg/m ³	%	µg/m ³	µg/m ³	%
1.	Wrocław, al. Wiśniowa	0,026*	5	0,035	0,017	15
2.	Wrocław, Wyb.J.Conrada-Korzeniowskiego (WSSE)	0,019	4	0,025	0,011	50
3.	Wrocław, ul. Wierzbowa	0,037	7	0,050	0,022	52
4.	Wrocław, ul. Orzechowa	0,016	3	0,017	0,016	50

^{1/} dopuszczalny poziom średnioroczny ołowiu: 0,5 µg/m³

* wynik wskaźnikowy, obliczony na podstawie 14÷49% serii pomiarowej

W odniesieniu do wartości docelowych określonych w dyrektywie 2004/107/WE dla **arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu** na terenie Wrocławia w 2006 r. zanotowano przekroczenia w przypadku benzo(a)pirenu (431% normy). Pozostałe wskaźniki: arsen, kadm i nikiel nie zostały przekroczone.

Zgodnie z dyrektywą 2004/107/WE do dnia 31 grudnia 2012 r. ponadnormatywne stężenia średnioroczne benzo(a)pirenu powinny zostać obniżone do poziomów nie przekraczających wartości odniesienia: 1 ng/m³.

Tabela 12. Wyniki pomiarów arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu we Wrocławiu w 2006 r.

Lp.	Zanieczyszczenie	Stanowisko pomiarowe	Średnia roczna	% wartości docelowej ^{1/}	Średnia w sez. grzewczym	Średnia w sez. pozagrzewczym	Kompletność serii pomiarowej
			ng/m ³	%	ng/m ³	ng/m ³	%
1.	Arsen	Wrocław, al. Wiśniowa	3,2*	53	4,4	1,9	15
2.		Wrocław, ul. Wierzbowa	4,4	74	5,6	3,1	52
3.	Kadm	Wrocław, al. Wiśniowa	0,6*	11	0,7	0,4	15
4.		Wrocław, Wyb.J.Conrada-Korzeniowskiego (WSSE)	0,6	12	0,7	0,5	50
5.		Wrocław, ul. Wierzbowa	0,9	18	1,2	0,5	52
6.		Wrocław, ul. Orzechowa	0,6	12	0,7	0,6	50
7.	Nikiel	Wrocław, al. Wiśniowa	4,9*	24	3,5	6,4	15
8.		Wrocław, Wyb.J.Conrada-Korzeniowskiego (WSSE)	7,8	39	11,1	3,2	50
9.		Wrocław, ul. Wierzbowa	3,0	15	2,9	3,0	52
10.		Wrocław, ul. Orzechowa	4,4	22	5,3	3,2	50
11.	Benzo(a)piren	Wrocław, ul. Wierzbowa	4,3	431	7,5	0,6	52

– przekroczenia wartości docelowej

^{1/} wartości docelowe: arsenu – 6 ng/m³, niklu – 20 ng/m³, kadmu: 5 ng/m³, benzo(a)pirenu – 1 ng/m³

* wynik wskaźnikowy, obliczony na podstawie 14÷49% serii pomiarowej

Wody powierzchniowe

Miasto Wrocław położone jest w zlewni rzeki Odry, w obszarze Regionu Wodnego Środkowej Odry. Sieć hydrograficzną Wrocławia stanowi przede wszystkim Odra oraz jej dopływy: lewostronna Oława, Ślęza i Bystrzyca oraz prawostronna Widawa. Rzeki te stanowią nie tylko potencjalne źródło wody do celów gospodarczo-bytowych lecz w istotny sposób decydują o krajobrazie „miasta pięciu rzek”, a tereny przyległe do ich brzegów stwarzają warunki do rekreacji i wypoczynku.

Rzeka **Odra** wkracza w granice Wrocławia u jego południowo-wschodnich krańców, opuszcza zaś miasto w jego części północno-zachodniej. Odcinek rzeki w obrębie Wrocławia wynosi około 26 km, dzieląc się na wiele odnóg. Odra odgrywała i nadal odgrywa ważną rolę w życiu miasta. Decydują o tym głównie względy komunikacyjne i gospodarcze. Odra służy też miastu jako akwen rekreacyjny i sportowy.

Rzeka **Oława** wpływa w granice miasta w rejonie osiedla Nowy Dom, wpadając do Odry w km 250,4, powyżej mostu Grunwaldzkiego. Jej odcinek w obrębie Wrocławia nie przekracza 7 km. Zlewnia Oławy stanowi obszar podlegający szczególnej ochronie ze względu na zasilanie pól wodonośnych aglomeracji wrocławskiej.

Rzeka **Ślęza** wypływa koło Ząbkowic Śląskich, płynie przez Podgórze Sudeckie i Nizinę Śląską. Do Wrocławia wpływa na Partynicach, zaś na Pilczycach wpada do Odry w km 261,6 jej biegu. Całkowita jej długość wynosi 86 km.

Rzeka **Bystrzyca** bierze swój początek w Górach Kamiennych w Sudetach Zachodnich. W granice Wrocławia dostaje się w rejonie Jarnołtowa, po czym płynie obrzeżami Ratynia i Jerzmanowa, przez Złotniki, Pracze Odrzańskie i Nową Karcznię, po czym uchodzi do Odry w km 266,5 jej biegu.

Rzeka **Widawa** wypływa na Wzgórzach Trzebnickich. W obrębie Wrocławia płynie granicami osiedli Zgorzelisko i Swojczyce, Psie Pole i Kowale, Pawłowice i Sołtysowice oraz dalej przeważnie północną granicą miasta, obrzeżami osiedla Świniary i Rędzin, gdzie uchodzi do Odry w km 266,9 jej biegu. Na terenie Wrocławia uchodzi do Widawy jej silnie zanieczyszczony dopływ – rzeka Dobra.

W 2006 r. na obszarze Wrocławia badania jakości wód powierzchniowych prowadzono w 5 punktach pomiarowo-kontrolnych na rzekach: Oławie, Ślęzy, Bystrzycy, Widawie i Dobrej.

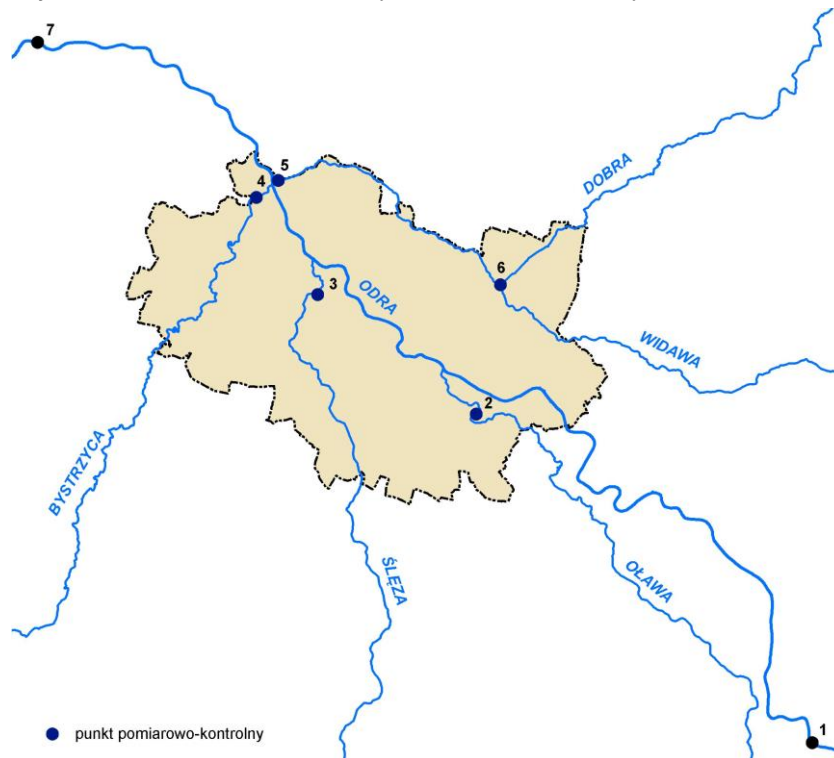
Zakres pomiarowy i częstotliwość badań wynikały z realizacji programu monitoringu wód powierzchniowych dostosowanego do wymogów Ramowej Dyrektywy Wodnej, uwzględniającego następujące cele badań:

- monitoring diagnostyczny (D),
- monitoring „rybny” (R),
- monitoring azotanowy (A).

Dla poszczególnych punktów sporządzono wymagane oceny. Dodatkowo, celem oceny wielkości oddziaływania na jakość wód Odry zanieczyszczeń wnoszonych na terenie miasta, w informacji uwzględniono jakość wód Odry w punktach powyżej i poniżej granic Wrocławia.

Monitoring realizowano w następujących punktach, których lokalizację przedstawiono na mapie:

1. Odra, powyżej Wrocławia, km 210,0 (D, R),
2. **Oława, ujście do Odry (pon. jazu Małgorzata), km 2,0 (D, R),**
3. **Ślęza, ujście do Odry, km 2,4 (D, R),**
4. **Bystrzyca, ujście do Odry, km 1,2 (D, R),**
5. **Widawa, ujście do Odry, km 0,5 (D, R),**
6. **Dobra, ujście do Widawy, km 1,0 (D, R, A),**
7. Odra, powyżej ZCh „Rokita”, km 278,0 (D).

Rysunek 6. Lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych wód powierzchniowych na obszarze Wrocławia w 2006 r.**Tabela 13.** Ocena stanu czystości wód powierzchniowych na podstawie wyników monitoringu diagnostycznego w 2006 r.

Rzeka	Km	2004	2005	2006	Wskaźniki decydujące o klasyfikacji w 2006 r.
Odra	210,0	IV	III	III	subst. rozp., chlorki, chlorofil „a”, związki azotu, bakteriologia
Oława	2,0	III	III	III	tlen rozpuszczony, subst. rozp., siarczany, związki azotu, fosfor ogólny, bakteriologia
Ślęza	2,4	IV	IV	III	związki fosforu, barwa, subst. rozp., azotyny, siarczany, bakteriologia
Bystrzyca	1,2	IV	IV	III	zawiesina ogólna, BZT ₅ , związki azotu, bakteriologia
Widawa	0,5	IV	IV	III	barwa, związki fosforu, subst. rozp., azotyny, bakteriologia
Dobra	1,0	V	V	V**	związki azotu, związki fosforu, bakteriologia, BZT ₅ , barwa
Odra	278,0	IV	III	III	subst. rozp., chlorki, związki azotu, chlorofil „a”, bakteriologia

*) klasa III – wody zadowalającej jakości; klasa IV – wody niezadowalającej jakości; klasa V – wody złej jakości; wg Załącznika 1 do Rozporządzenia MŚ w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód Dz.U. 2004.32.284

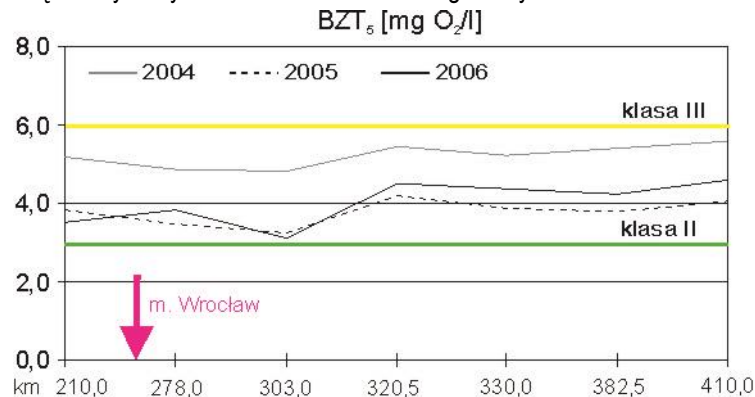
**) ocenę sporządzono na podstawie niepełnego zakresu wskaźników monitoringu diagnostycznego (monitoring uzupełniający)

Ocena stanu czystości wód na terenie Wrocławia w 2006 r. nie wykazała zmian jakości wód Odry i Oławy w ostatnich latach (klasa III). Zaobserwowano natomiast **spadek stężeń zanieczyszczeń w dopływach Odry**: Bystrzycy, Ślęzie i Widawie, co spowodowało zmianę klasyfikacji z wód niezadowalającej jakości (klasa IV) na wody zadowalającej jakości (klasa III). O ocenie zadecydowało przede wszystkim zanieczyszczenie związkami biogennymi, zasolenie oraz stan sanitarny.

Nadal najgorszą jakość wód stwierdza się w dopływie Widawy, rzecze Dobrej. Jest to efektem odprowadzania w górnej części zlewni ścieków pochodzenia bytowo-gospodarczego.

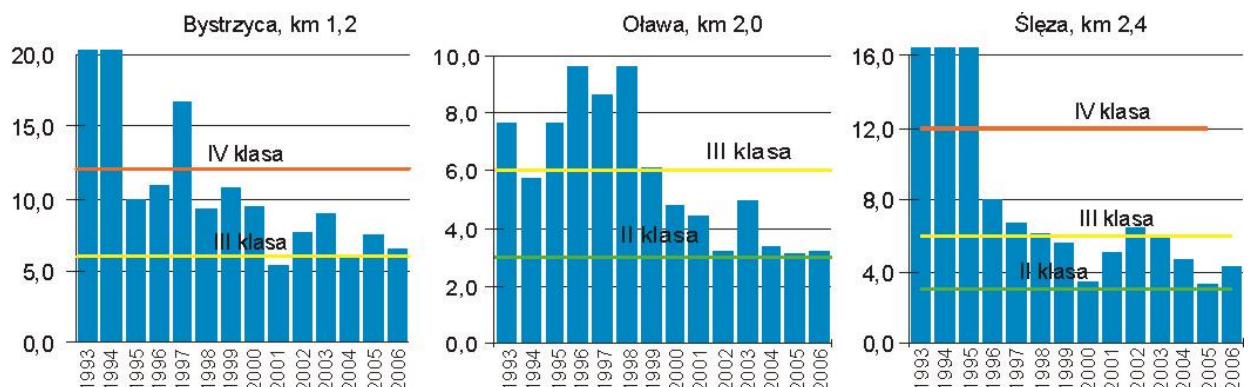
Jakość wód Odry w rejonie Wrocławia jest głównie pochodną zanieczyszczeń wprowadzanych w jej górnym i środkowym biegu. Miasto Wrocław – jak pokazują wyniki badań wód powyżej i poniżej miasta – nie ma wpływu na jakość wód rzeki Odry.

Wykres 2. Przebieg zmian stężeń wybranych wskaźników wzdłuż biegu Odry w latach 2004–2006

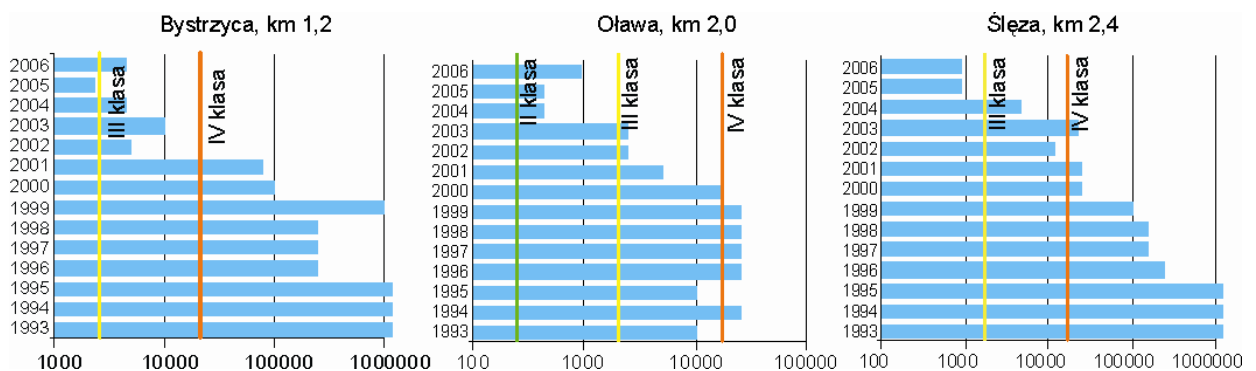

Stale zmniejsza się negatywne oddziaływanie dopływów na stan zanieczyszczenia Odry, co jest efektem porządkowania gospodarki wodno-ściekowej w zlewniach tych rzek. W ostatniej dekadzie we wszystkich omawianych rzekach nastąpił znaczny spadek stężeń BZT₅, wskaźnika określającego zanieczyszczenie związkami organicznymi. Obserwuje się również poprawę stanu sanitarnego wód, określanego m.in. liczbą bakterii *coli* typu fekalnego.

Wykres 3. Przebieg zmian stężeń BZT₅ w wybranych punktach pomiarowo-kontrolnych na terenie miasta Wrocławia w latach 1993–2006

Wykres 4. Przebieg zmian liczby bakterii *coli* typu fekalnego w wybranych punktach pomiarowo-kontrolnych na terenie miasta Wrocławia w latach 1993–2006

Wyniki badań wskazują na utrzymywanie się tendencji w kierunku poprawy czystości rzek. Na Odrze i jej dopływach obserwuje się stałą poprawę stanu czystości wód. Zmniejsza się liczba wskaźników IV klasy na rzecz wskaźników klasy II i III.

Wody podziemne

W 2006 roku WIOŚ we Wrocławiu prowadził na terenie Wrocławia badania jakości wód podziemnych wokół obiektów narażonych na bezpośrednie oddziaływanie zanieczyszczeń przemysłowych i komunalnych oraz wokół obiektów stanowiących potencjalne źródło poważnych awarii. Badania prowadzone były wokół następujących obiektów:

- Zakład Eksploatacji Autobusów nr VII, Wrocław, ul. Grabiszyńska,
- obszar działalności Przedsiębiorstwa Oczyszczania Wód i Ziemi Sp. z o.o – teren stacji Wrocław – Brochów,
- tereny wodonośne Wrocławia, w pobliżu składowiska EC „Czechnica” i hałdy Huty „Siechnice”,
- Pola Osobowickie we Wrocławiu,
- zrekultywowane składowisko Zakładów Chemicznych „Złotniki” we Wrocławiu.

Pobór próbek wód odbywał się raz w roku z piezometrów rozmieszczonych wokół badanych obiektów. Zakres badań wód podziemnych obejmował oznaczenie takich wskaźników jak: odczyn, przewodność, ogólny węgiel organiczny, metale ciężkie (Cu, Zn, Pb, Cd, Cr+6, Hg), suma wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA). Dodatkowo przy niektórych badanych obiektach, ze względu na ich charakter oddziaływania, uwzględniono wskaźniki specyficzne.

Wody podziemne, badane na obszarach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami na terenie Wrocławia, charakteryzowały się słabą jakością. Występowanie wód klasy IV – wody niezadowalającej jakości oraz V klasy – wody złej jakości stwierdzono w przypadku wszystkich badanych na terenie Wrocławia obiektów, wyszczególnionych w poniższej tabeli.

Tabela 14. Wyszczególnienie wskaźników decydujących o zaklasyfikowaniu badanych wód podziemnych na obszarach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami do klasy IV i V klasy w 2006 roku

Obiekt	Ilość ppk	Ilość ppk w klasie	Klasa	Wskaźniki decydujące o klasyfikacji
ZEA nr VII, Wrocław, ul. Grabiszyńska	3	1	IV	przewodność
		1	V	WWA
obszar działalności POWiZ Sp.z o.o	3	3	V	WWA, oleje mineralne, przewodność, miedź
Tereny wodonośne m. Wrocław	5	1	IV	odczyn, amoniak
		3	V	amoniak, WWA
Pola Osobowickie we Wrocławiu	6	1	IV	amoniak, azotany, odczyn
		5	V	amoniak, azotyny, żelazo, mangan, cynk, ogólny węgiel organiczny
Zrekultywowane składowisko ZCh „Złotniki”	3	3	V	przewodność, siarczany, glin, kadm, miedź, WWA, amoniak

*) klasa IV – wody niezadowalającej jakości; klasa V – wody złej jakości; wg Załącznika 1 do Rozporządzenia MŚ w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód Dz.U. 2004.32.284

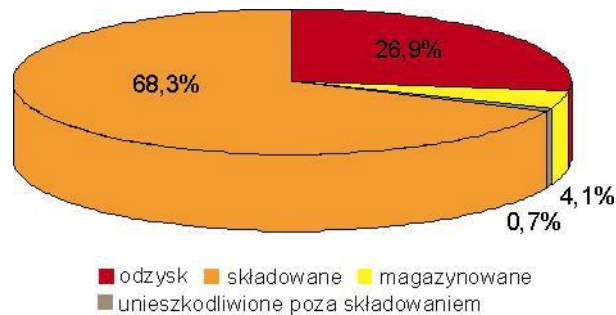
Odpady

Gospodarka odpadami przemysłowymi

Informację opracowano na podstawie danych z bazy SIGOP-W, zweryfikowanej przez Centrum Gospodarki Odpadami w Katowicach. Według posiadanych danych, 90 producentów – zarejestrowanych w bazie na terenie Wrocławia – wytworzyło 303,2 tys. Mg odpadów przemysłowych.

Z ogólnej ilości wytworzonych w 2005 roku odpadów:

- 81,6 tys. Mg poddano odzyskowi,
- 12,3 tys. Mg magazynowano (tymczasowo) u wytwórców odpadów,
- 2,2 tys. Mg unieszkodliwiono w inny sposób (poddano procesom przekształcenia biologicznego, fizycznego lub chemicznego),
- 207,1 tys. Mg unieszkodliwiono przez składowanie.

Wykres 5. Gospodarka odpadami przemysłowymi na terenie m. Wrocławia w 2005 r. (wg bazy SIGOP-W)

Do grupy przedsiębiorców, którzy w wyniku swojej działalności wytworzyli największe ilości odpadów w mieście należą :

- Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA – 151,5 tys. Mg, głównie popioły lotne z węgla,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji – 54,1 tys. Mg, głównie ustabilizowane komunalne osady ściekowe,
- Zespół Elektrociepłowni Wrocław S.A Elektrociepłownia w Czechnicy – 48,7 tys. Mg, głównie popioły lotne z węgla,
- WHIRLPOOL POLAR S.A. – 11,9 tys.Mg głównie odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów,
- PETT&PETT DONAKO Sp. z o.o.– 6,2 tys. Mg, głównie odpady z tłoczenia i piłowania metali,
- Zakłady Chemiczne „Złotniki” – 3,8 tys.Mg, głównie odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej,
- WROZAMET S.A – 3,7 tys Mg, głównie odpady z tłoczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów,
- POLIFARB CIESZYN WROCŁAW S.A – 2,9 tys. Mg, głównie odpady z procesów termicznych tj. żużel i popiół,
- HUTMEN S.A. – 2,4 tys. Mg, odpady z procesów termicznych,
- PZ CUSSONS POLSKA S.A – 2,2 tys. Mg odpady z procesów termicznych,
- Dolnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. – 1,7 tys. Mg, głównie odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej.

Ww. wytwórcy odpadów przemysłowych wytworzyli 289,1 tys. Mg tj. 95,3% wszystkich odpadów przemysłowych wytworzonych we Wrocławiu.

Największe ilości odpadów przemysłowych wytworzono w grupach:

- 10 – odpady z procesów termicznych w ilości 206,7 tys. Mg,
- 19 – odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i do celów przemysłowych w ilości 42,5 tys. Mg,
- 17 – odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej w ilości 24,0 tys. Mg,
- 12 – odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych w ilości 14,0 tys. Mg,
- 15 – odpady opakowaniowe, sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne w ilości 4,0 tys. Mg,
- 06 – odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej w ilości 2,2 tys.Mg.

Odpady niebezpieczne stanowią 0,8% wszystkich wytworzonych w 2005 r. w mieście odpadów przemysłowych tj. 2,5 tys. Mg.

Z ogólnej ilości odpadów niebezpiecznych zarejestrowanych w bazie SIGOP–W (uwzględniając również ilości zgromadzone w latach ubiegłych):

- magazynowano – 285,2 Mg (10,3%),
- odzyskano – 1 094,3 Mg (39,5%),
- unieszkodliwiono – 1 322,2 Mg (47,8%),
- składowano – 66,2 Mg (2,4%).

Największe ilości odpadów niebezpiecznych wytworzono w następujących grupach:

- 13 – oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw w ilości 734,3 Mg,
- 11 – odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych w ilości 396,9 Mg,
- 18 – odpady medyczne i weterynaryjne w ilości 340,7Mg,
- 15 – odpady opakowaniowe w ilości 203,5 Mg,
- 14 – odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów w ilości 168,9 Mg,
- 17 – odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej w ilości 155,2 Mg.

Gospodarka odpadami komunalnymi

Gmina Wrocław nie posiada w swoich granicach składowiska odpadów, które mogłoby przyjąć powstające w mieście stałe odpady komunalne.

Odpady komunalne wywożone są głównie w kierunku na Zieloną Górę na składowiska w: Lubinie, Polkowicach, Głogowie oraz do innych mniejszych miejscowości położonych wokół Wrocławia (Przemków, Zawiszów, Kórnik, Borów, Kondratowice, Wisznia Mała, Zawonia, Sulęcín, Strzelin, Gać, Kąty Wrocławskie, Łowęcice, Jaroszków).

Według danych GUS w 2005 r. na terenie Wrocławia zebrano ogółem 214,0 tys. Mg odpadów komunalnych stałych, z czego:

- 1 tys. Mg unieszkodliwiono (0,5%),
- 1 tys. Mg wysegregowano (0,5%) ,
- 212 tys. Mg zdeponowano na składowiskach (99%).

Największy procent odpadów pochodził z gospodarstw domowych – 70,6%. Pozostałe źródła odpadów to: handel, mały biznes, biura i instytucje – 23,8% oraz usługi komunalne – 5,6%.

II. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Kontrole

Działania kontrolne prowadzone przez WIOŚ na terenie miasta Wrocławia w 2006 r. miały na celu ustalenie:

- rodzaju i zakresu naruszeń ochrony środowiska,
- przyczyn stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości,
- sposobu ich trwałego wyeliminowania.

Działania te przede wszystkim były ukierunkowane na osiągnięcie efektów ekologicznych, m.in. poprzez realizację zadań wynikających z poniższych celów kontroli, będących zarówno kontynuacją celów z lat ubiegłych, jak i uwzględniających problemy lokalne:

1. Spełnianie przepisów ochrony środowiska przez prowadzących instalacje posiadających pozwolenia zintegrowane (wykaz zakładów z ternu Wrocławia posiadających pozwolenia zintegrowane załącznik nr 2)
2. Wypełnianie przez inwestorów wymagań ochrony Środowiska (zakłady z wykazu poz. 1, 2)
3. Spełnianie wymagań w zakresie ochrony powietrza (numeracja zakładów wg Załącznika nr 1: poz. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15)
4. Przestrzeganie przepisów w zakresie ochrony wód (numeracja zakładów wg Załącznika nr 1; poz. 37, 42, 43, 44, 45)
5. Przestrzeganie wymagań ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami (numeracja zakładów wg Załącznika 1; poz. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14)
6. Przestrzeganie wymagań w zakresie ochrony przed hałasem (numeracja zakładów wg Załącznika nr 1; poz. 3, 4, 8, 16-29)
7. Ocena realizacji obowiązków wynikających z przeciwdziałania poważnym awariom
8. Przestrzeganie przepisów ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych oraz ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej
9. Przestrzeganie wymagań przez prowadzących działalność gospodarczą w zakresie przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego

10. Kontrola spełniania przez wyrób zasadniczych wymagań (numeracja zakładów wg Załącznika nr 1; poz. 56, 66 -70)
11. Przestrzeganie wymagań ochrony środowiska przez podmioty ubiegające się o wydanie stosownych zaświadczeń i informacji
12. Przestrzeganie wymagań w zakresie ochrony środowiska przez prowadzących stacje demontażu pojazdów
13. Przestrzeganie wymagań ochrony środowiska przez zarządzających obiektami objętymi cyklami kontrolnymi

W ramach powyższych celów w 2006 r. przeprowadzono kontrole w 70 zakładach. Wykaz zakładów skontrolowanych w 2006 r. stanowi Załącznik nr 1.

Podczas kontroli przeprowadzonych w 2006 r. stwierdzano następujące naruszenia przepisów w zakresie ochrony środowiska:

w zakresie ochrony powietrza:

- w przypadku małych przedsiębiorstw kontrolowanych po raz pierwszy nieznaną przyczyną przepisów prawa (zmian w przepisach) z czym wiąże się najczęściej brak wymaganych ewidencji i nie przekazywanie informacji o zakresie korzystania ze środowiska („WSZYSTKO DLA AUTA” Krystyna Stalmach ul. Borowska 258, 50-558 Wrocław, Slavko Umićević „AUTO-SERVICE”, Handel-Hurt-Detal-Export-Import, ul. Partynicka 49, 53-031 Wrocław, JUKS-POL Sp. z o.o., ul. Michalczyka 16, 53-633 Wrocław, ATIC ul. Karkonoska 10 53-015 Wrocław);
- nieuregulowany bądź nieaktualny stan formalno – prawny (Farmaceutyczna Spółdzielnia Pracy „GALENA” ul. Krucza 62, 50-984 Wrocław, ATIC ul. Karkonoska 10 53-015 Wrocław, PPUP POCZTA POLSKA Centrum Infrastruktury Wydział Poligrafii ul. Krasińskiego 5, ALWRO S.A. Zakłady Odlewnicze ul. Karwińska 1, Przedsiębiorstwo Produkcyjne Podzespołów Elektronicznych „DOLAM” S.A. ul. Krakowska 64, Wrocławska Fabryka Maszyn i Urządzeń Przemysłu Spożywczego SPOMASZ S.A. ul. Krakowska 98);
- nieuiszczanie opłat za emisję substancji do powietrza bądź nieprawidłowe naliczanie tych opłat (Przedsiębiorstwo Produkcyjne Podzespołów Elektronicznych „DOLAM” S.A. ul. Krakowska 64, Wrocławska Fabryka Maszyn i Urządzeń Przemysłu Spożywczego SPOMASZ S.A. ul. Krakowska 98, PPUP POCZTA POLSKA Centrum Infrastruktury Wydział Poligrafii ul. Krasińskiego 5, ATIC ul. Karkonoska 10);
- niewypełnienie obowiązków wykonywania pomiarów emisji zanieczyszczeń do powietrza wynikających z mocy prawa (Prasowe Zakłady Graficzne Sp. z o.o., ul. Paprotna 16, 51-117 Wrocław);
- niewywiązywanie się z obowiązku sporządzania rocznego bilansu masy lotnych związków organicznych (LZO) – Prasowe Zakłady Graficzne Sp. z o.o., ul. Paprotna 16, 51-117;
- niewypełnienie obowiązków wykonywania pomiarów emisji zanieczyszczeń do powietrza, nakładanych przez organy ochrony środowiska w ramach pozwoleń na wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza, co wynika z nieprecyzyjnego określania powyższego obowiązku, lub określania bardzo szerokiego zakresu pomiarów i ich częstotliwości;

w zakresie ochrony wód:

- niewłaściwa eksploatacja urządzeń odprowadzających ścieki do urządzeń kanalizacyjnych (PRIMBOX Sp. z o.o. ul. Opolska 188/Tyska Wrocław - niewłaściwa eksploatacja pompowni ścieków sanitarnych);
- nieprowadzenie ewidencji ilości i jakości odprowadzanych ścieków do wód powierzchniowych – małe i średnie przedsiębiorstwa w których kontrola odbywa się po raz pierwszy (PRIMBOX Sp. z o.o. ul. Opolska 188/Tyska Wrocław);

w zakresie gospodarki odpadami:

- nieznaną przyczyną obowiązujących przepisów prawnych (Slavko Umićević „AUTO-SERVICE”, Handel-Hurt-Detal-Export-Import, ul. Partynicka 49, PPUP POCZTA POLSKA Centrum Infrastruktury Wydział Poligrafii ul. Krasińskiego 5);
- nieuregulowany bądź nieaktualny stan formalno – prawny w zakresie gospodarki odpadami (Slavko Umićević „AUTO-SERVICE”, Handel-Hurt-Detal-Export-Import, ul. Partynicka 49, PPUP POCZTA POLSKA Centrum Infrastruktury Wydział Poligrafii ul. Krasińskiego 5, Wrocławska Fabryka Maszyn i Urządzeń Przemysłu Spożywczego SPOMASZ S.A. Przedsiębiorstwo

- Produkcyjne Podzespołów Elektronicznych „DOLAM” S.A. ul. Krakowska 64);
- brak ewidencji wytwarzanych odpadów (PPUP POCZTA POLSKA Centrum Infrastruktury Wydział Poligrafii ul. Krasieńskiego 5, Slavko Umićević „AUTO-SERVICE”, Handel-Hurt-Detal-Export-Import, ul. Partynicka 49);
 - nieprzedkładanie Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego wykazów zawierających zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości wytwarzanych odpadów oraz o sposobach gospodarowania nimi (EKOPOLMAL ul. Krakowska 92 50-427 Wrocław, Slavko Umićević „AUTO-SERVICE”, Handel-Hurt-Detal-Export-Import, ul. Partynicka 49);
 - zbieranie wytwarzanych odpadów w sposób nieselektywny (ALWRO S.A. Zakłady Odlewnicze ul. Karwińska 1, Slavko Umićević „AUTO-SERVICE”, Handel-Hurt-Detal-Export-Import, ul. Partynicka 49);
 - niezgodne z przepisami ochrony środowiska postępowanie z odpadami, w tym nielegalnego magazynowania odpadów;
 - niewłaściwe postępowanie z odpadami poprzez ich spalanie, które jest źródłem uciążliwości zapachowej;

w zakresie ochrony przed hałasem:

Przeprowadzone w 2006 r. na terenie Wrocławia kontrole w zakresie ochrony środowiska przed hałasem były prawie wyłącznie kontrolami interwencyjnymi przeprowadzonymi na wniosek obywateli (14 kontroli interwencyjnych z 19 wykonanych kontroli).

- urządzenia wentylacyjno-klimatyzacyjne obsługujące obiekty użyteczności publicznej stanowią nadal główne źródło uciążliwego hałasu szczególnie dla mieszkańców centralnych rejonów miast. Urządzenia te lokalizowane są przeważnie we wnętrzach blokowych, niejednokrotnie na elewacjach budynków. Sytuacje takie są źródłem licznych skarg napływających do WIOŚ.
- w dalszym ciągu występują przypadki sytuowania w jednorodzinnej zabudowie mieszkaniowej np. zakładów ślusarskich, stolarskich, lakierniczych itp. będących później powodem licznych problemów, zwłaszcza w aspekcie ochrony przed hałasem.
- lokalizowanie nowych osiedli mieszkaniowych w pobliżu istniejącej od dawna zabudowy rzemieślniczej, co w praktyce skutkuje interwencjami przyszłych mieszkańców w kwestii akustycznej.

W ostatnim czasie we Wrocławiu wyraźnie zaznaczył się problem uciążliwości akustycznej dla środowiska strzelnic sportowych. Strzelnice oprócz uciążliwej emisji hałasu wywołują negatywne odczucia psychofizyczne wśród ludzi, co również wpływa na ilość składanych interwencji;

w zakresie przekazywania nowych obiektów do użytkowania :

- nieznanie przepisów prawa i często rygorystycznych sankcji związanych z ich nieprzestrzeganiem („WÓJCIK” Producent Stolarki Drewnianej Zofia Wójcik, FagorMastercook S.A. – nowy Wydział Produkcji Pralek). W jednym z wymienionych przypadków stwierdzone nieprawidłowości skutkowały wszczęciem postępowania w sprawie wstrzymania użytkowania instalacji;

a ponadto:

- brak znajomości nowych uregulowań prawnych związanych w znacznym stopniu z ciągłą modyfikacją tych przepisów; w zakładach, w których nie ma służb zajmujących się ochroną środowiska, znajomość przepisów o ochronie środowiska jest znikoma tym bardziej, że wychodzące przepisy wykonawcze są często mało czytelne (niejasne) np. sprawozdania, wykazy – ich formy graficzne (niewłaściwe formularze),
- niejednoznaczność przepisów,
- celowe działania niektórych podmiotów nastawionych wyłącznie na szybkie osiągnięcie dużych zysków bez inwestowania w urządzenia chroniące środowisko,
- mała świadomość ekologiczna niektórych przedsiębiorców,
- wadliwie wydane pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza i pozwolenia wodno-prawne,
- duża ilość obowiązków z zakresu ochrony środowiska nałożonych na podmioty gospodarcze zmiany form organizacyjnych kontrolowanych podmiotów.

Organ ochrony środowiska nadal w niewielkim stopniu korzysta z prawa kontroli podmiotów gospodarczych, wynikającego art. 379 prawa ochrony środowiska i bez uprzedniego rozeznania przesyłają wnioski o przeprowadzenie kontroli do WIOŚ w celu ich załatwienia.

W 2006 r. na terenie Wrocławia zrealizowane zostały 3 cykle kontrolne - krajowe w oparciu o wytyczne Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska:

1. Cykl obejmujący przestrzeganie przepisów ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz opłacie produktowej i opłacie depozytowej, w ramach ogólnokrajowego cyklu kontrolnego – organizacji odzysku i dokonujących recyklingu odpadów opakowaniowych oraz pośredników, będących posiadaczami odpadów, uczestniczących w kontrolowanym łańcuchu przekazywania odpadów.

W zakresie dokonujących organizacji odzysku kontrolami objęto następujące podmioty:

- „Dol – Eko” Organizacja Odzysku S.A. ul. Świeradowska 75, 50-559 Wrocław,
- Eko Cykl Organizacja Odzysku S.A. ul. Krzywoustego 82-86 51-166 Wrocław,
- Ogólnopolska Organizacja Odzysku O TRZY S.A. ul. Osobowicka 89 51-008 Wrocław;

2. Spełnianie wymagań ochrony środowiska przez spalarnie odpadów medycznych i weterynaryjnych oraz oceny funkcjonowania autoklawów

W ramach tego cyklu przeprowadzono kontrolę:

- CENMED, Canaletta 28, 51-650 Wrocław -Instalacja do autoklawowania odpadów na terenie Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Wrocławiu, ul. Kamieńskiego 73a, 51-124 Wrocław;

3. Cykl obejmujący prowadzących zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego

W ramach tego cyklu przeprowadzono kontrole następujących podmiotów:

- Eko Kompan Krzysztof Osucha ul. Wyszyńskiego 62/1 50-331 Wrocław – zakład, przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, – punkty serwisowe i punkty zbierania metali
- „RAFAŁ” SERWIS RTV, ul. Traugutta 80, 50 - 418 Wrocław,
- „Surmet” Spółdzielnia Pracy ul. Krakowska 127, 50-428 Wrocław, punkt skupu ul. Polaka 23 Wrocław.

W stosunku do ogólnej liczby 70 skontrolowanych podmiotów podjęto następujące działania pokontrolne:

- wydano 28 zarządzeń pokontrolnych,
- skierowano 6 wniosków do organów administracji samorządowej,
- wszczęto 1 postępowanie karno – administracyjne,
- nałożono 6 mandatów karnych.

Najczęściej zgłaszane wnioski o **interwencje** w 2006 r. na terenie miasta Wrocław dotyczyły:

w zakresie ochrony powietrza:

- uciążliwości zapachowych pochodzącymi z różnych źródeł z emisją zanieczyszczeń specyficznych;

w zakresie gospodarki wodno–ściekowej:

- odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód powierzchniowych;

w zakresie ochrony przed hałasem:

- nadmiernej emisji hałasu do środowiska z urządzeń wentylacyjnych placówek handlowych,
- hałasem przenikającym do środowiska z ciągów komunikacyjnych w związku z nasileniem ruchu na drogach publicznych;

w zakresie gospodarki odpadami:

- spalania odpadów (Firma Usługowo-Handlowa TONA Magdalena Nawrocka, PPHU "LEDAR" Dariusz Perliński, VEGA Jarosław Papliński, „BEATA" Transport-Mechanika Beata Jurewicz-Krzemianowska);
- niewłaściwego postępowania z odpadami, w tym składowaniem w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych.

Nie można pominąć faktu, że niejednokrotnie podłożem wielu zgłoszeń są właśnie międzyludzkie.

Podejmowane przez WIOŚ we Wrocławiu działania pokontrolne, w odniesieniu do wniosków o interwencję załatwianych we własnym zakresie, polegały m.in. na wydawaniu zarządzeń

pokontrolnych, kierowaniu wystąpień do innych organów, nakładaniu mandatów karnych za przekroczenie ustalonych warunków korzystania ze środowiska.

Od 2005 roku uwidoczniły się wnioski o interwencje w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi.

W zakresie przestrzegania wymagań ochrony przed polami elektromagnetycznymi na terenie Wrocławia w 2006 r. skontrolowano 3 instalacje. Wszystkie kontrole przeprowadzono w związku z interwencjami mieszkańców skarżących się na promieniowanie anten stacji bazowych telefonii komórkowej. Skontrolowano następujące obiekty:

- Stacja bazowa telefonii komórkowej nr 46212 zlokalizowana we Wrocławiu przy ul. ul. Sępa-Szarzyńskiego 67b należąca do Polskiej Telefonii Cyfrowej Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- Stacja bazowa telefonii komórkowej F2-6007-PWR0 WROCLAW OGRÓD BOTANICZNY zlokalizowana we Wrocławiu przy ul. ul. Sępa-Szarzyńskiego 67b należąca do Polskiej Telefonii Komórkowej Centertel Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- Stacja bazowa telefonii komórkowej nr 46316 zlokalizowana we Wrocławiu przy ul. Szybowcowej 23 należąca do Polskiej Telefonii Cyfrowej Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,

Żadna z przeprowadzonych kontroli nie wykazała przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. (Dz.U. Nr 192, poz. 1883) w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów utrzymania tych poziomów.

Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym

Na terenie miasta Wrocław nie występują *zakłady dużego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej* w rozumieniu art. 248 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Na dzień 31.12.2006 r. dokonano zgłoszenia 4 *zakładów zwiększonego ryzyka awarii przemysłowej* (w rozumieniu art. 248 ustawy Prawo ochrony środowiska). Są to:

- Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. Baza Magazynowa Nr 111, 50-501 Wrocław, ul. Swojczycka 44,
- Kompania Spirytusowa Wroclawia „POLMOS” S.A., 50-966 Wrocław, Monopolowa 4,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Zakład Produkcji Wody Nr 1-Mokry Dwór, ul. Starodworska, 50-421 Wrocław, ul. Na Grobli 14/16,
- „Polifarb Cieszyn-Wrocław” S.A. Oddział we Wrocławiu, 51-416 Wrocław, Kwidzyńska 8.

W 2006 r. zgodnie z art. 31 ustawy o IOŚ przeprowadzono kontrole problemowe w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym w następujących zakładach (obowiązek kontroli co 2 lata):

- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp.z o.o. Zakład Produkcji Wody Nr 1,
- „Polifarb Cieszyn-Wrocław” S.A. Oddział we Wrocławiu.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie. Zarządzenia pokontrolne nałożone po poprzednich kontrolach zostały wykonane.

Pozostałe zakłady ujęto w planie kontroli WIOŚ na 2007 r.

W zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym WIOŚ we Wrocławiu na podstawie art.17 ust.2 pkt 6 ustawy o IOŚ współdziała z organami Państwowej Straży Pożarnej.

W 2006 roku na terenie miasta Wrocław nie odnotowano poważnych awarii przemysłowych ani też zdarzeń posiadających znamiona poważnych awarii przemysłowych.

Efekty ekologiczne

Efekty ekologiczne potwierdzone w 2006 r. na terenie Wrocławia to:

w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:

- ograniczenie emisji LZO poprzez zastosowanie adsorbera oraz dopalacza termicznego – Bombardier Transportation Sp. z o.o. ul. Fabryczna 12, 53-609 Wrocław,
- zmiana kotłowni węglowej na gazową – Zakład Karny we Wrocławiu ul. Fiołkowa;

w zakresie gospodarki odpadami:

- ograniczenie ilości odpadów przekazywanych do składowania – WABCO Polska Sp. z o.o. we Wrocławiu, ul. Ostrowskiego – odpady farb proszkowych przekazywane są innemu podmiotowi do wykorzystania do malowania drobnych detali;

w zakresie ochrony przed hałasem:

- w przypadku nowych inwestycji, szczególnie dużych obiektów użyteczności publicznej obserwuje się pod względem akustycznym poprawę w lokalizowaniu urządzeń wentylacyjno-klimatyzacyjnych posiadających odpowiednie zabezpieczenia przed emisją hałasu do środowiska.

Załącznik nr 1.**Wykaz zakładów skontrolowanych we Wrocławiu w 2006 r.**

1. „AMICAR” Dacko, Cierliński i Spółka, Sp. J. , ul. Robotnicza 94, 53–608 Wrocław
2. Pol–Motors Sp. z o.o., ul. Kamienna 145, 50–545 Wrocław , Stacja Obsługi FORDA ul. Bardzka 1–7 , Wrocław
3. ZIBI–AUTO Zbigniew Jaśkiewicz Zakład Blacharsko – Lakierniczo – Mechaniczny, ul. Partynicka 53, 53–031 Wrocław
4. AUTO–SERVICE” Handel–Hurt–Detal–Export–Import Slavko Umićević, ul. Partynicka 49, 53–031 Wrocław
5. Zakład Stolarski, Jerzy Witczak, ul. Strachowskiego 45, 52–210 Wrocław
6. JUKS–POL Sp. z o.o., ul. Michalczyka 16, Wrocław
7. PRASOWE ZAKŁADY GRAFICZNE Sp. z o.o. ul. Paprotna 16, 51–117 Wrocław
8. Farmaceutycznej Spółdzielni Pracy „GALENA” ul. Krucza 62, 50–984 Wrocław, Zakład nr 2 ul. Dożynkowa 10, Wrocław
9. Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej POCZTA POLSKA Centrum POCZTEX Oddział Regionalny we Wrocławiu ul. Kolejowa 63/65 50–950 Wrocław
10. EKOPOLMAL Jolanta Kolesniczenko, Wrocław ul. Krakowska 92 50–427 Wrocław
11. ATIC – Krzysztof Smoliński , ul. Karkonoska 10, 53–015 Wrocław
12. Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „Poczta Polska”, Wydział Poligrafii we Wrocławiu Centrum Infrastruktury
13. ALWRO S.A. Zakłady Odlewnicze , ul. Karwińska 1, 50–970 Wrocław
14. Wrocławska Fabryka Maszyn i Urządzeń Przemysłu Spożywczego SPOMASZ S.A. ul. Krakowska 98, 50–427 Wrocław
15. Przedsiębiorstwo Produkcyjne Podzespołów Elektronicznych „DOLAM” S.A., ul. Krakowska 64, 50–425 Wrocław
16. EBCC POLAND S.A. European Brakes and Chassis Components Poland, 54–214 Wrocław, ul. Bystrzycka 89
17. "Prodrob" Spółka Jawna Jarosław Steblik, 50–514 Wrocław, ul. Międzyleska 2/6, "Frykas" Delikatesy Mięsne, Sklep nr 1, Wrocław, ul. Piłsudskiego 43
18. "Lodziarnia La Scala" 50–061 Wrocław, pl. Solny 8/9 i 10
19. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o., Zakład Eksploatacji Tramwajów – zajezdnia nr 6, Wrocław ul. Wróblewskiego 38
20. Administracja Centralna Politechniki Wrocławskiej, Wrocław, ul. Wybrzeże Wyspiańskiego 27
21. "Cukiernia" Zakład Produkcyjno–Handlowy s.c. A.L.Domańscy, U.J.Halbtuch , 50–520 Wrocław, ul. Gajowa 53
22. Wojskowy Klub Sportowy "ŚLĄSK" Sekcja Strzelecka, 52–017 Wrocław, ul. Wodzisławska 10a
23. VARIA Sp. j. Bogdan Chomski, Zbigniew Wojciechowski, Sklep Spożywczy, 50–520 Wrocław, ul. Gajowa 35/37
24. J.S.Plewka Plewka Sławomir, Sklep Mięsny, ul. Piastowska 19 , 50–361 Wrocław
25. "Domar" Spółka Akcyjna, Galeria Wnętrz Domar, 50–079 Wrocław, ul. Braniborska 14
26. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o., 50–316 Wrocław, ul. B.Prusa 75/79
27. S.T.P. Szybko–Tanio–Pysznie Błachowski , 50–138 Wrocław, ul. Kuźnicza 10
28. Pozytywka Sp. z o.o. 50–138 Wrocław, ul. Kuźnicza 10
29. „ZMK Delikates” Sp. z o.o., Filia we Wrocławiu , ul. Długosza 2–6
30. Dariusz Zaleski „Ales” PHU , Ul. Kościuszki 38/9 50–012 Wrocław

31. Magdalena Radziwoń MARA–AGROTECHNIKA PHU Radziwoń Magdalena ul. Świeża 68, 54–060 Wrocław
32. „Dol – Eko” Organizacja Odzysku S.A. ul. Świeradowska 75, 50–559 Wrocław
33. Ogólnopolska Organizacja Odzysku O TRZY S.A. ul. Osobowicka 89, 51–008 Wrocław
34. Gospodarstwo Ogrodnicze Piotr Sabat ul. Kozia , Wrocław
35. Naprawa Pojazdów Samochodowych, ul. Trójkątna 1 , Wrocław
36. Pajmetal Zakład Produkcyjno–Usługowo–Handlowy ul. Rajska, we Wrocławiu
37. PHU KAZBI Sp. z o.o. ul. Krzemieniecka 18 Wrocław
38. PHU Stalmet Sp. z o.o. ul. Robotnicza 22, Wrocław
39. NEINVER Polska Sp. z o.o. Centrum Handlowe ul. Mińska – Graniczna we Wrocławiu
40. TRACH Zakład Produkcyjno Handlowy SC Stanisław Czyżewski, M. Czyżewski ul. Potokowa 7, Wrocław
41. Bombardier Transportation Polska Sp. z o.o. ul. Fabryczna 12, Wrocław
42. MPWiK Sp. z o.o. we Wrocławiu, ul. Na Grobli 14–16 Wrocław – oczyszczalnia "Pola Osobowickie"
43. PRIMBOXV Sp. z o.o. Zakład Produkcyjny we Wrocławiu, ul. Tyska – Opolska
44. SITA Wrocław Sp. z o.o. ul. Jerzmanowska 4 Wrocław
45. WABCO POLSKA Sp. z o.o. ul. Ostrowskiego Wrocław
46. "WÓJCIK" Producent Stolarki Drewnianej Zofia Wójcik, ul. Cementowa 4, Wrocław
47. VEGA Jarosław Papliński, ul. Strachocińska 170, Wrocław
48. WIGMORS Wincenty Szerszeń, ul. Irysowa 5 , Wrocław
49. "BEATA" Transport–Mechanika Beata Jurewicz–Krzemianowska, ul. Strachocińska 196, Wrocław
50. FAGORMASTERCOOK S.A., ul. Żmigrodzka 143, Wrocław
51. Firma Usługowo–Handlowa TONA Magdalena Nawrocka, ul. Kamieńskiego 201–219, Wrocław
52. CENMED , Instalacja to termicznej dezynfekcji odpadów , ul. Kamieńskiego 73 a, Wrocław
53. PPHU "LEDAR" Dariusz Perliński, ul. Gęsia 14, Wrocław
54. Zakład Stolarki Wyrób i Sprzedaż Trumien we Wrocławiu, ul. Niedźwiedzia 17, 54– 232 Wrocław
55. Piekarnia AJM ul. Barlickiego 15, 50–324 Wrocław
56. Elemtch Sp. z o.o. Północna 15/19, Wrocław
57. Piotr Nowicki Skup Złomu, Wrocław, ul. Długosza 36,
58. „Uni–Ratel" Serwis RTV Wrocław, ul. św. Antoniego 25
59. IBC EUROSERWIS, Ul. Gorlicka 40
60. "Radio–Star" Adam Marcinkowski– Wrocław, ul. Jedności Narodowej 155
61. ALTERNA W. Ulicki ul. Tarnogajska 9A 50–537 Wrocław
62. 4 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką ul. Weigla Wrocław
63. Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych im. Tadeusza Kościuszki – kompleks przy ul. Czajkowskiego we Wrocławiu
64. Eko–Cykl Organizacja Odzysku ul. Krzywoustego Wrocław
65. Stacja Demontażu Pojazdów – K. Semczuk, K. Biczynski ul. Rychalska Wrocław
66. „Superhobby dom i ogród” Sp. z o.o., 55-075 Wrocław, ul. Czekoladowa 5
67. Praktiker Polska Sp. z o.o., sklep nr 358, Wrocław, ul. Krakowska 63/69, 50-424 Wrocław
68. „TOYA” S.A. ul. Sołtysowicka 13-15, 51-168 Wrocław
69. „Leroy Merlin Polska” Sp. z o.o. ul. Karkonoska 85, 53-015 Wrocław
70. „Superhobby Market Budowlany” Spółka z o.o. al. Krakowska 102,

Załącznik nr 2.

Wykaz zakładów posiadających pozwolenie zintegrowane

1. ECM Spółka z o.o. we Wrocławiu ul. Fabryczna 10,
2. POLAR S.A. ul. Gen. Bora-Komorowskiego 6 51-210 Wrocław,
3. KOGENERACJA S.A. Elektrociepłownia Wrocław ul. Łowiecka 24 we Wrocławiu,
4. Cukrownia „WROCŁAW” ul. Poprzeczna 37 we Wrocławiu,
5. Zakłady Chemiczne „Złotniki” S.A. ul. Żwirowa 73 we Wrocławiu,
6. EBCC POLAND SA. ul. Bystrzycka 89 54-215 Wrocław,
7. FAGORMASTERCOOK S.A. ul. Żmigrodzka 143 51-162 Wrocław,
8. HUTMEN SA. ul. Grabiszyńska 241 53-234 Wrocław,
9. PZ CUSSONS POLSKA SA ul. Kolska 3 01-045 Warszawa Zakład Produkcyjny we Wrocławiu
ul. Krakowska 112/116 50-427 Wrocław Dział Sulfonacji ul. Długosza 66